

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2019 roku

Raport roczny

Powiatowy Urząd Pracy
w Krotoszynie

Spis treści

Spis treści	2
Wstęp	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	7
1.1. Analiza bezrobocia	7
1.1.1. Liczba bezrobotnych w powiecie.....	7
1.1.2. Stopa bezrobocia	7
1.2. Struktura bezrobotnych – wybrane dane.....	9
1.2.1. Wiek	9
1.2.2. Poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe	9
1.2.3. Staż pracy	10
1.2.4. Czas pozostawania bez pracy - długotrwałe bezrobocie.....	10
1.3. Analiza ofert pracy i osób bezrobotnych wg zawodów.....	11
1.3.1. Analiza bezrobocia wg zawodów	11
1.3.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie.....	12
1.3.3. Zawody o najniższym i najwyższym wskaźniku płynności bezrobotnych.....	13
1.3.4. Analiza ofert pracy wg zawodów	14
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	16
2.1. Analiza zawodów deficytowych.....	18
2.2. Analiza zawodów zrównoważonych.....	22
2.3. Analiza zawodów nadwyżkowych.....	22
3. Analiza umiejętności i uprawnień.....	23
4. Bezrobotni bez zawodu w 2019 r.....	25
5. Analiza rynku edukacyjnego	25
5.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych	27
Podsumowanie	29
Informacja sygnałna	31
Spis tabel.....	33
Spis rysunków	34

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.¹

Zgodnie z zapisami art. 9, ust. 1 pkt 9 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1482, ze zm.) opracowywanie badań, analiz i sprawozdań rynku pracy, w tym prowadzenie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych należą do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Niniejszy raport powstał zgodnie z „Metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, opracowaną na zlecenie Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno – Ekonomicznych. Publikacja definiuje ogólny zarys sposobu dokonywania analiz, definiuje zatem między innymi cele monitoringu, wykorzystywane źródła danych używane pojęcia i terminy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinien umożliwiać realizację następujących celów:

1. Określanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na powiatowym rynku pracy,
2. Stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym,
3. Określanie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
4. Korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
5. Usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
6. Ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Niniejszą analizę przeprowadzono w oparciu o dane statystyczne o bezrobociu w powiecie krotoszyńskim i ofertach pracy w 2019r. z systemu SYRIUSZ, posługując się nazwami grup zawodów i specjalności zgodnymi z klasyfikacją zawodów i specjalności wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 227). Powyższe dane stanowią część informacji na temat rynku pracy, również w ujęciu lokalnym, brak bowiem prawnego obowiązku zgłaszania każdej oferty pracy do PUP przez pracodawcę, jak również nie ma obligatoryjnego obowiązku rejestrowania się w urzędzie osób, które pozostają bez pracy. W związku z tym analizę wzbogacono o dodatkowe **źródła**, tj.:

1. pierwotne – badanie ofert pracy podmiotów publicznych (zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej) oraz ofert upowszechnianych za pośrednictwem portali rekrutacyjnych w Internecie;
2. wtórne – analiza danych dot. rynku edukacyjnego (SIO MEN).

Pełne zrozumienie niniejszego opracowania wymaga zdefiniowania podstawowych **pojęć i definicji** w nim wykorzystanych:

- ✓ **Zawody deficytowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek

¹ Opracowanie nowych zaleceń metodologicznych „Prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”

długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany (obliczonej dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów poddanych analizie), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

- ✓ **Zawody zrównoważone** to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale nie przekracza wartości mediany (obliczonej dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów poddanych analizie), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody nadwyżkowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwałego bezrobocia jest wyższy niż wartość mediany (obliczona dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów poddanych analizie), a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawód** – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.
- ✓ **Umiejętności** określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.
- ✓ **Uprawnienia** to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B.
- ✓ **Kwalifikacje** to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.
- ✓ Jako **lokalny rynek pracy** przyjęto powiatowy - krotoszyński rynek pracy.
- ✓ **Oferta pracy** to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynach Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. W niniejszej metodologii przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej.
- ✓ Przez **długotrwale bezrobotnych** należy rozumieć pozostających bez pracy powyżej **dwunastu miesięcy** od dnia zarejestrowania się.
- ✓ **Bezrobotny absolwent** rozumiany jest jako bezrobotny do upływu dwunastu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu.

Podstawowymi **zmiennymi** wykorzystywanymi do budowy mierników w monitoringu służącymi określeniu deficytu, równowagi bądź nadwyżki są:

\bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

\bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t, B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t, DB_t^k – liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Podstawowymi **miernikami** w nowej metodologii monitoringu służącymi określeniu deficytu lub równowagi są:

- ✓ **Wskaźnik dostępności oferty pracy** - informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

Przyjmuje wartości z przedziału $\langle 0, +\infty \rangle$

$B/O_t^k = 0$ - brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

$B/O_t^k < 1$ - przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

$B/O_t^k = 1$ - każdy bezrobotny w danej elementarnej grupie zawodów ma szansę znaleźć pracę. Przeciętna liczba dostępnych ofert pracy jest równa przeciętnej liczbie bezrobotnych w grupie zawodów k. Grupę zawodów k można traktować jako zrównoważoną.

$B/O_t^k > 1$ - dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości - oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a grupa zawodów k jest maksymalnie nadwyżkowa.

- ✓ **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia** - informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów.

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

Przyjmuje wartości od **0%** (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do **100%** (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwanie bezrobotnym).

- ✓ **Wskaźnik płynności bezrobotnych** - wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

$WPB_t^k < 1$ - napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$WPB_t^k = 1$ - odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

$WPB_t^k > 1$ - odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości - napływ jest równy zeru.

Podstawowymi miernikami w metodologii monitoringu służącymi określeniu **rynku edukacyjnego** są:

- ✓ **Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów**: informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k (w %).

Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/ kierunek nauki/ szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie. Efektem może być wykaz szkół z informacją na temat liczby absolwentów i odsetka bezrobotnych absolwentów po 6 i 11 miesiącach od

ukończenia szkoły.

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100 ,$$

Przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k jest zarejestrowany jako bezrobotny).

gdzie:

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/ kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/ uczelni – stan na koniec grudnia/ maja (np. 31.12.2011, 31.05.2012, 31.12.2012),

A_{t-1}^k - liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/ kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/ uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki (np. rok szkolny 2010/2011 i 2011/2012).

Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/ kierunek nauki/ szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie. Efektem może być wykaz szkół z informacją na temat liczby absolwentów i odsetka bezrobotnych absolwentów po 6 i 11 miesiącach od ukończenia szkoły.

- ✓ **Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych** - informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k (lub kierunku kształcenia) stanowią bezrobotni absolwenci (w %).

$$WAB_t^k = \frac{BA_t^k}{B_t^k} * 100 ,$$

Przyjmuje wartości od 0% (brak absolwentów wśród bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów/ kierunku kształcenia k) do 100% (sytuacja, w której każdy bezrobotny w opisywanej elementarnej grupie zawodów/ kierunku kształcenia to bezrobotny absolwent).

gdzie:

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku (np. 31.12.2018, 31.05.2019 i 31.12.2019),

B_t^k - liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku (np. 31.12.2018, 31.05.2019 i 31.12.2019).

Kalkulacja tego wskaźnika ma na celu wskazanie jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych) bądź w danym kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych).

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

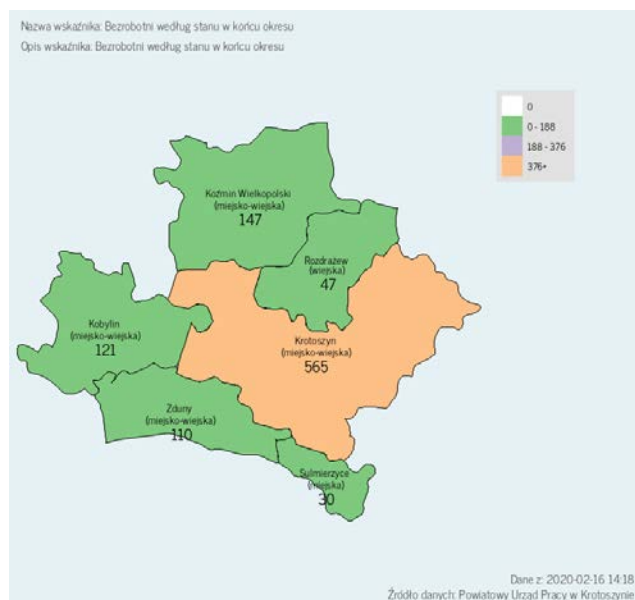
1.1. Analiza bezrobocia

1.1.1. Liczba bezrobotnych w powiecie

W końcu 2019 r. w ewidencji PUP w Krotoszynie **znajdowały się 624 kobiety i 395 mężczyzn**. W stosunku do końca 2018 r. populacja bezrobotnych kobiet spadła o 93 osoby (tj. ↓ 13%), a mężczyzn o 49 osób (↓11%). Odsetek kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł, niezmiennie 61%. Wynik ten przewyższa średnią krajową – ogólnopolski wskaźnik to 55,3%.

Miesiąc	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych							
	Rok 2019		Rok 2018		Rok 2017		Rok 2016	
	ogółem	w tym kobiet	ogółem	w tym kobiet	ogółem	w tym kobiet	ogółem	w tym kobiet
Styczeń	1313	808	1416	903	1755	1068	2123	1371
Luty	1298	796	1426	898	1728	1054	2098	1328
Marzec	1262	774	1359	855	1679	1058	1947	1227
Kwiecień	1184	731	1233	774	1514	965	1840	1178
Maj	1152	711	1210	758	1376	875	1761	1164
Czerwiec	1051	663	1116	728	1270	821	1592	1056
Lipiec	1055	663	1102	707	1225	804	1515	1000
Sierpień	1031	662	1122	736	1265	830	1482	988
Wrzesień	998	621	1069	695	1235	784	1428	933
Październik	983	613	1070	695	1241	822	1458	933
Listopad	1007	629	1116	702	1262	821	1542	968
Grudzień	1019	624	1161	717	1304	839	1614	975

Tabela 1 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych

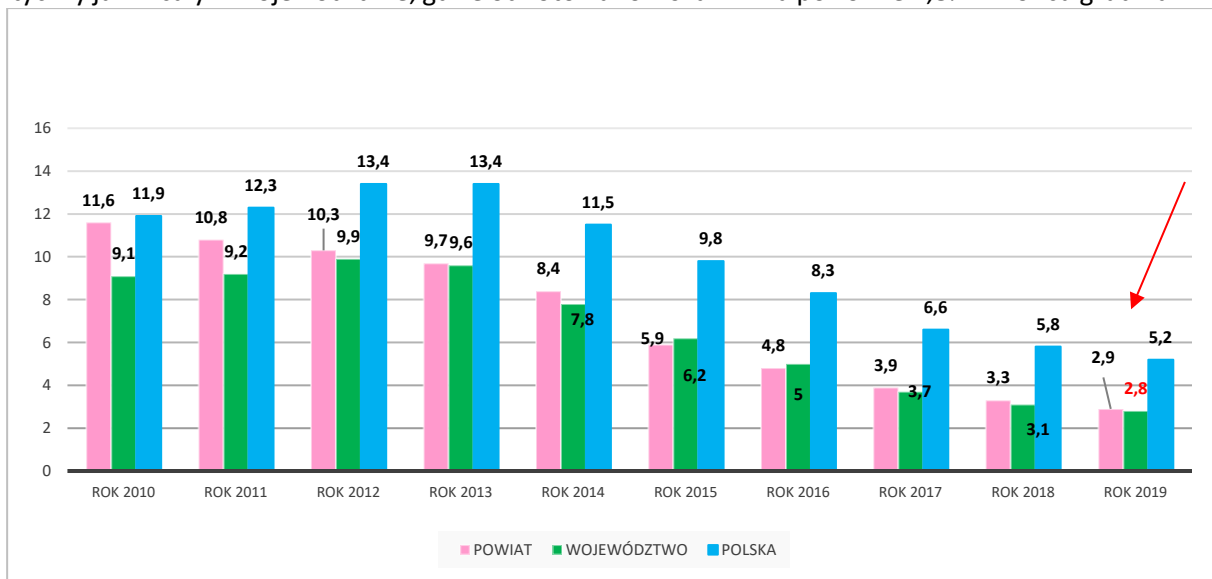
Rysunek 1 terytorialne zróżnicowanie bezrobocia w powiecie krotoszyńskim w końcu 2019 r.

Obszarem terytorialnym o największej liczbie bezrobotnych w powiecie jest **miasto i gmina Krotoszyn – 55% ogółu** w końcu 2019 r. (w większości mieszkańcy gminy – 420 osób). Tradycyjnie już **Sulmierzyce** to jednostka samorządowa o najniższym poziomie bezrobocia w powiecie - **3%**.

1.1.2. Stopa bezrobocia

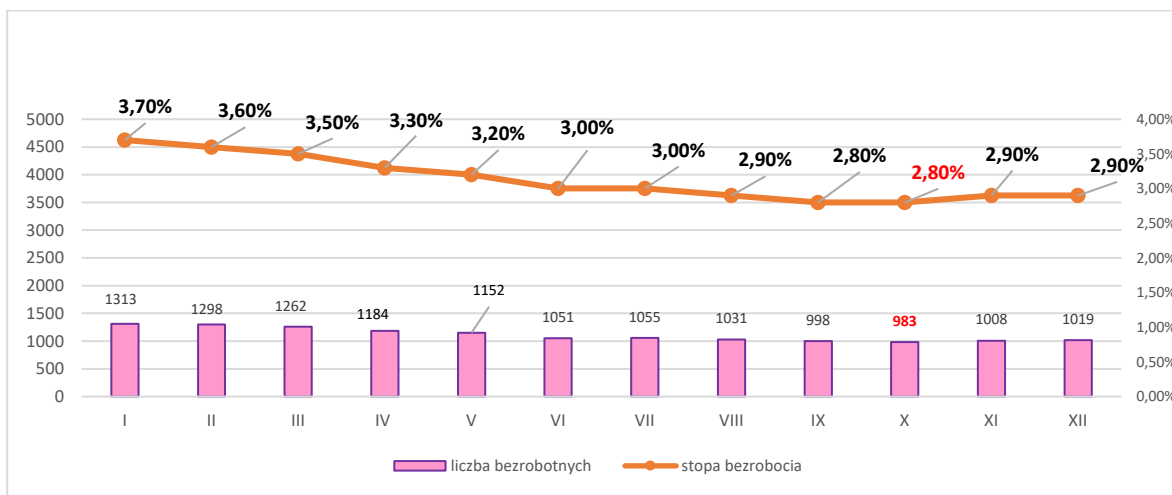
W końcu roku 2019 stopa bezrobocia rejestrowanego w **powiecie krotoszyńskim** wyniosła 2,9%, czyli

o 0,4 punktu procentowego mniej, w porównaniu do stanu z grudnia 2018 r., jest to wynik niemal identyczny jak w całym województwie, gdzie odnotowano wskaźnik na poziomie 2,8% w końcu grudnia.

Rysunek 2 Stopa bezrobocia w powiecie, województwie o kraju w latach 2010-2019

Przyglądając się najbliższym sąsiadom powiatu krotoszyńskiego, stopa dla nich kształtowała się następująco: w Gostyniu – 4,9%, w Jarocinie – 3,7%, W Ostrowie Wlkp. – 2,6%, w Ostrzeszowie – 4,0%, w Pleszewie – 3,9%, w Rawiczu 3,8%, w Miliczu – 6,4%.

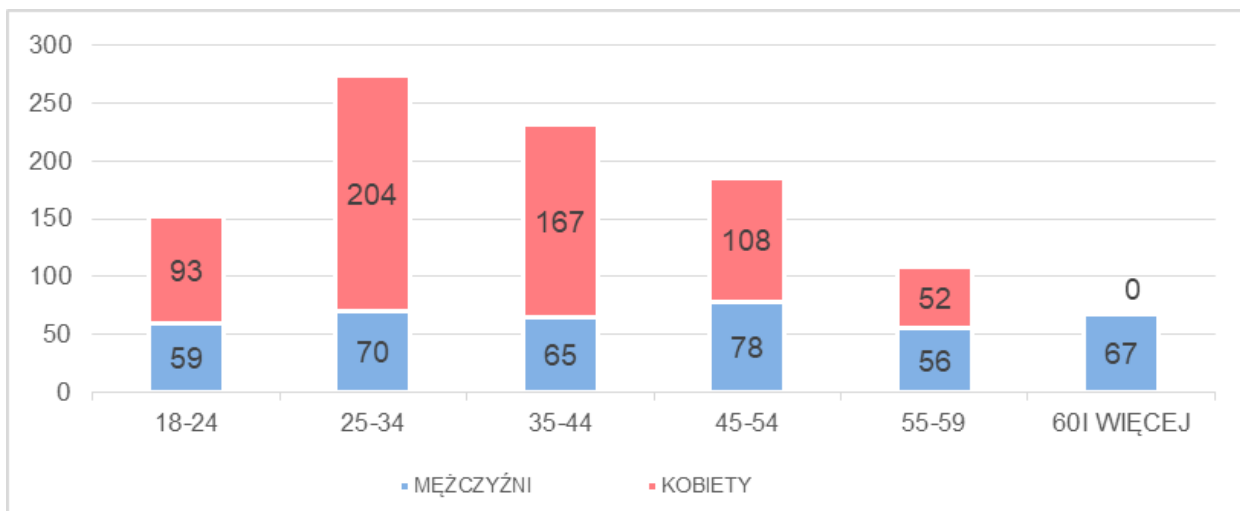

Rysunek 3 Stopa bezrobocia i liczba bezrobotnych w powiecie krotoszyńskim w 2019 r.

1.2. Struktura bezrobotnych – wybrane dane.

1.2.1. Wiek

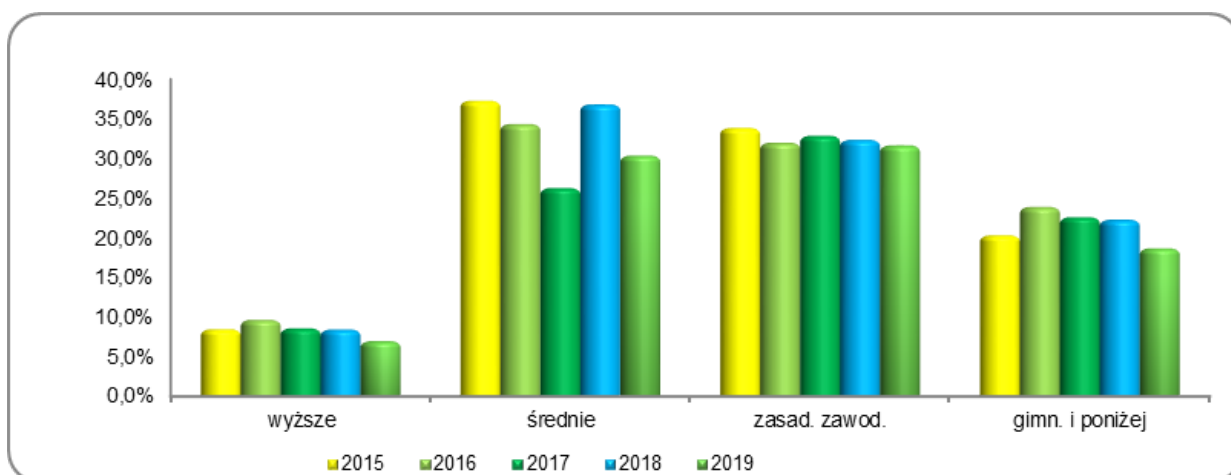
Blisko 65% bezrobotnych w powiecie krotoszyńskim to osoby młode (658 osób), będące w czasie największej aktywności zawodowej – do 44 roku życia. W tym przedziale wiekowym spory udział stanowią osoby pozostające bez pracy rok i dłużej – 168 osób (26%).

Rysunek 4 Wiek bezrobotnych kobiet i mężczyzn w 2018r.

1.2.2. Poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe

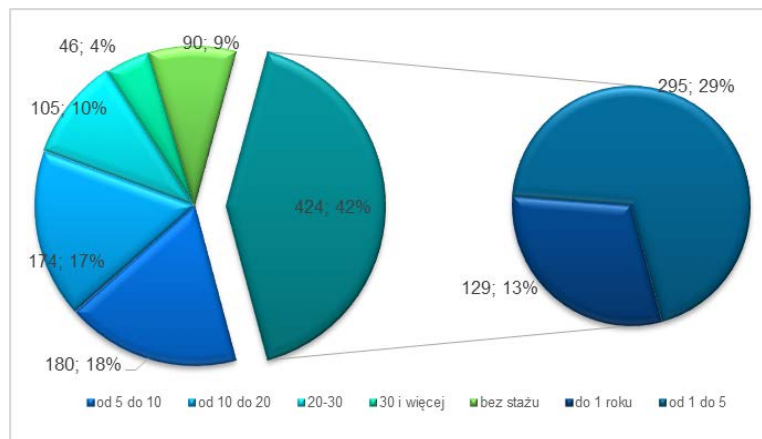
W końcu 2019 r. najczęściej bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Krotoszynie legitymowało się wykształceniem zasadniczym – 368 osób, tj. 36%. Drugą, pod względem liczebności grupą bezrobotnych, stanowią absolwenci szkół na poziomie średnim zawodowym i policealnym – 25% ogółu (253 osoby). Niestety aż 217 osób (111 kobiet), czyli 21% wszystkich krotoszyńskich bezrobotnych ukończyło edukację na poziomie gimnazjum lub odpowiednio podstawowym. 100-u bezrobotnych posiada wykształcenie średnie ogólne (10%). Dyplom ukończenia wyższej uczelni posiadało 81 osób – 8% (przy 98 w 2018r.).

Rysunek 5 Wykształcenie bezrobotnych w powiecie krotoszyńskim w latach 2015 - 2019r.

1.2.3. Staż pracy

Bezrobocie w powiecie krotoszyńskim dotyka w największym stopniu osoby posiadające staż pracy nieprzekraczający 5 lat – 424 osoby (przy 499 w 2018 r.), tj. 42% ogółu zarejestrowanych, w końcu 2019 r. Z kolei bezrobotni ze stażem pracy powyżej 30 lat, stanowią najmniej liczną grupę- 46 osób, wśród pozostających bez pracy, w powiecie.

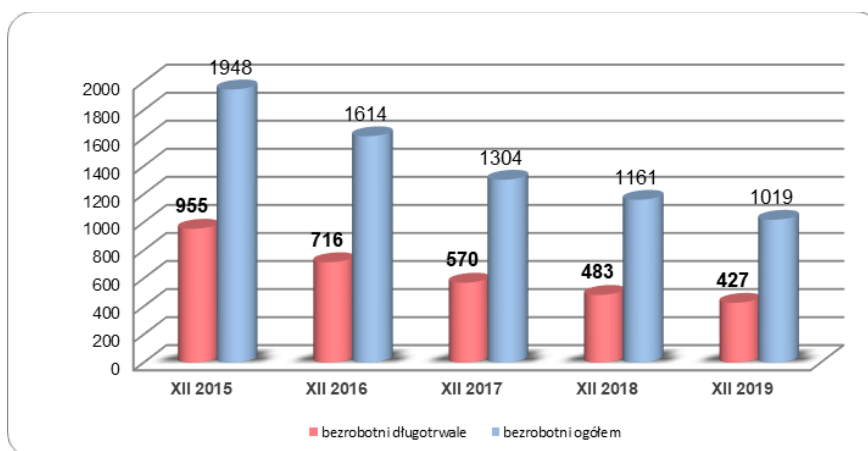

Rysunek 6 Bezrobotni wg stażu pracy w powiecie krotoszyńskim w 2019r.

1.2.4. Czas pozostawania bez pracy - długotrwałe bezrobocie

Długotrwałe bezrobotni w liczbie 427, w końcu 2019 r., stanowili blisko połowę wszystkich zarejestrowanych - 42% ogółu. W grupie tej dominowały wyraźnie kobiety stanowiące niemal 70% wszystkich. Mimo zmniejszenia samej liczby osób będących w bierności zawodowej ponad rok, o 56 osób, w porównaniu do stanu z grudnia 2018r., ich udział w strukturze bezrobotnych w powiecie nie zmienił się. Jak wynika z danych statystycznych PUP, aż 241 osób pozostających w ewidencji ponad rok to ludzie młodzi, bo w wieku między 18-tym, a 44-tym rokiem życia (56%). Legitymują się, w większości wykształceniem zasadniczym – 37% (157 osób) lub niższym - 26% wszystkich długotrwałe biernych zawodowo (111 osób), a co za tym idzie z niewielkim doświadczeniem zawodowym - aż 193 osoby (45%) z ogółu przepracowało mniej niż 5 lat.

Pocieszającym jest fakt, iż powiat krotoszyński w tej „kategorii” znajduje się nieco poniżej średniej krajowej, która wynosi 49,9% (432,4 tys. osób), podobnie jednak, jak w całej Wielkopolsce, gdzie długotrwałe bezrobotni, średnio, stanowią 43% wszystkich zarejestrowanych w urzędach pracy.

Rysunek 7 Długotrwałe bezrobotni w latach 2015 - 2019r.

1.3. Analiza ofert pracy i osób bezrobotnych wg zawodów

1.3.1. Analiza bezrobocia wg zawodów

Na dzień 31.12.2019r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krotoszynie pozostawało 1019 osób bezrobotnych, z których najwięcej posiadało zawód z grupy: „sprzedawcy sklepowi i pokrewni” – 135 osób – 13% ogółu. Drugą, pod względem wielkości grupą były zawody: „kucharze” – 45 osób – 4%, „piekarze, cukiernicy i pokrewni” - 31 osób -3% ogółu, kolejna to średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 26 osób (3%). Warto doprecyzować, iż w skład tej grupy wchodzi takie zawody jak: *asystent ds. statystyki, technik agrobiznesu, technik ekonomista, asystent przetwarzania danych, pozostali średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych.*

Najliczniej reprezentowane elementarne grupy zawodów prezentuje poniższa tabela:

Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	135
Kucharze	45
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	31
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	26
Gospodarze budynków	26
Magazynierzy i pokrewni	24
Fryzjerzy	24
Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	22
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	21
Ślusarze i pokrewni	19
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	19
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	18
Murarze i pokrewni	17
Technicy rolnictwa i pokrewni	15
Stolarze meblowi i pokrewni	14
Malarze budowlani i pokrewni	13
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	13
Pomoce i sprzętaczk biurowe, hotelowe i pokrewnie	13
Kosmetyczki i pokrewni	12
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	11

Tabela 2 Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2019 roku

Kolejnym etapem analizy jest tzw. „napływ” bezrobotnych wg zawodów. Od początku 2019r. zarejestrowało się w PUP Krotoszyn 2393 osoby bezrobotne (w tym 1294 kobiet) i jest to o 150 osób mniej, niż w 2018 r. Większość zgłaszających się stanowiły kobiety – 54%.

W przeważającej liczbie były to ponowne rejestracje – ok. 80% całego „napływu”. Tabela 8 prezentuje zawody, jakimi najliczniej legitymowali się bezrobotni rejestrujący się w Urzędzie.

Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2019 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	266
5120	Kucharze	71
4321	Magazynierzy i pokrewni	64
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	59
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	56
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	55
7222	Ślusarze i pokrewni	55
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	54
5153	Gospodarze budynków	52
5141	Fryzjerzy	51
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	49
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	48
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	43
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	41
7112	Murarze i pokrewni	35
7131	Malarze budowlani i pokrewni	34
4110	Pracownicy obsługi biurowej	29
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	28
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	28
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	26

Tabela 3 Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największy w 2019 roku

1.3.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie to takie, które mają **najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_k^*** , który informuje jaki odsetek bezrobotnych w grupie elementarnej zawodów stanowią osoby pozostające bez pracy i zarejestrowane w PUP ponad 12 m-cy.

W tabeli 9 zawarto elementarne grupy zawodów, w których występuje wskaźnik długotrwałego bezrobocia na poziomie maksymalnym – 100%, oznacza to, że **każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwałe bezrobotnym**.

Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2019 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	100,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	100,00
2161	Architekci	100,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	100,00

2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	100,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	100,00
3113	Technicy elektrycy	100,00
3143	Technicy leśnictwa	100,00
3213	Technicy farmaceutyczni	100,00
3256	Ratownicy medyczni	100,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	100,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	100,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	100,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	100,00
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	100,00
7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	100,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	100,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	100,00
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00

Tabela 4 Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2019 roku

1.3.3. Zawody o najniższym i najwyższym wskaźniku płynności bezrobotnych

Kolejny element raportu stanowi analiza tzw. „płynności bezrobotnych”, czyli natężenie „ruchu” bezrobotnych w elementarnych grupach zawodów. Miernikiem badającym to zjawisko wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k , który przyjmuje następujące wartości:

- $WPB_t^k < 1$ - napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.
- $WPB_t^k = 1$ - odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.
- $WPB_t^k > 1$ - odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.
- Brak wartości** – napływ jest równy zeru.

Tabela 10 prezentuje grupy zawodów grupy zawodów, dla których odnotowano w 2019r. **najwyższy wskaźnik płynności**. Z zestawienia wynika, iż w powiecie krotoszyńskim w 15 grupach „odpływ” przewyższył „napływ”, czyli w konsekwencji nastąpił spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w badanym okresie. Najwyższy poziom wskaźnika odnotowano w takich grupach zawodów, jak: „Filozofowie, historycy i politolodzy”, „Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji” i „Formierze odlewniczy i pokrewni” .

Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2019 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	4,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	2,50
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	2,50
2161	Architekci	2,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
3240	Technicy weterynarii	2,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	2,00

5152	Pracownicy usług domowych	2,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	2,00
5312	Asystenci nauczycieli	2,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	2,00
7323	Intrologatorzy i pokrewni	2,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	2,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	2,00

Tabela 5 Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2019 roku

Wzrost liczby bezrobotnych, czyli **większy napływ niż odpływ** dotyczył 25 grup zawodów, wśród nich między innymi: „Architekci krajobrazu”, „Operatorzy urządzeń energetycznych”, „Technicy medyczni i dentyści”. Pełny wykaz grup, w których wskaźnik płynności osiągnął wartość mniejszą niż 1 przedstawiono w tabeli 11:

Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2019 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2162	Architekci krajobrazu	0,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	0,00
3214	Technicy medyczni i dentyści	0,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0,00
4224	Recepcjoniści hotelowi	0,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0,00
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	0,25
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,33
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	0,33
2113	Chemicy	0,50
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	0,50
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	0,50
6111	Rolnicy upraw polowych	0,50
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0,50
7124	Monterzy izolacji	0,50
7132	Lakiernicy	0,50
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	0,50
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0,50
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	0,50
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,50

Tabela 6 Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2019 roku

1.3.4. Analiza ofert pracy wg zawodów

W 2019r. na terenie powiatu krotoszyńskiego odnotowano łącznie **4680** ofert pracy, realizowanych w PUP Krotoszyn oraz innych urzędach pracy - z planowanym wykonywaniem pracy na terenie powiatu. Najwięcej wakatów oferowano w zawodach (wg wielkiej grupy zawodów): „robotnicy przemysłowi rzemieślnicy” – 1049 oraz „pracownicy usług i sprzedawcy” – 883 – niezmiennie w porównaniu z rokiem 2019.

Tabela 12. Oferty pracy w 2019 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	3873	807	4680
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	27	129	156
2	SPECJALIŚCI	92	151	243
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	245	288	533
4	PRACOWNICY BIUROWI	507	18	525
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	883	158	1041
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	246	0	246
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1049	32	1081
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	457	31	488
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	367	0	367
	wskaźnik struktury według źródeł			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	17,31%	82,69%	100%
2	SPECJALIŚCI	37,86%	62,14%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	45,97%	54,03%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	96,57%	3,43%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	84,82%	15,18%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	97,04%	2,96%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	93,65%	6,35%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	100,00%	0,00%	100%

	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	0,70%	15,99%	0,04
2	SPECJALIŚCI	2,38%	18,71%	0,13
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	6,33%	35,69%	0,18
4	PRACOWNICY BIUROWI	13,09%	2,23%	5,87
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	22,80%	19,58%	1,16
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6,35%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	27,08%	3,97%	6,83
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	11,80%	3,84%	3,07
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9,48%	0,00%	

Tabela 7 Oferty pracy w 2019 roku

Powyższe dane analizuje się przy zastosowaniu **wskaźnika zróżnicowania struktury ofert pracy**, mającego na celu sprawdzenie, którzy bezrobotni (w jakich grupach zawodów) nie rejestrują się w urzędach pracy oraz jakie oferty pracy nie są zgłaszane.

Wskaźnik zróżnicowania struktury ofert pracy

$$WNO_t^k = \frac{WSO_{t,PUP}^k}{WSO_{t,inter}^k}$$

$WNO_t^k < 1$ – grupa zawodów, w której oferty pracy są zgłaszane przede wszystkim poza PUP (oznacza to, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych dla tych zawodów).

$WNO_t^k > 1$ – grupa zawodów, w której oferty pracy są zgłaszane przede wszystkim w PUP (pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP niż w Internecie).

Miernik przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$.

Jak wynika z danych dotyczących powiatu krotoszyńskiego pracodawcy znacznie częściej poszukują tu pracowników za pośrednictwem PUP. Tylko dla trzech grup wielkich wskaźnik osiągnął wartość mniejszą niż 1, tj.: „przedstawiciele władz publicznych”, „specjaliści” oraz „technicy i inny średni personel”, czyli tu przeważają oferty w portalach internetowych.

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zgodnie z metodologią zakłada się, iż **zawody deficytowe** charakteryzują się jednocześnie dwoma czynnikami:

- 1) większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie

sprawozdawczym;

- 2) konieczne jest, aby odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany² (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Wymienione warunki muszą być spełnione jednocześnie, by daną grupę zawodów uznać za deficytową w danym okresie sprawozdawczym. Niespełnienie któregokolwiek z trzech warunków powoduje, że dana grupa zawodów nie wchodzi do rankingu i nie podlega dalszej analizie.

Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, tj. **wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero**. Ponadto, muszą być spełnione pozostałe dwa warunki konieczne (tak jak w przypadku grup zawodów deficytowych).

Przyjęto, że **zawody zrównoważone** odznaczają się natomiast:

- 1) zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym,
- 2) dodatkowo konieczne jest, aby odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Wymienione warunki muszą być spełnione jednocześnie, by daną grupę zawodów uznać za zrównoważoną w danym okresie sprawozdawczym. Niespełnienie któregokolwiek z trzech warunków powoduje, że dana grupa zawodów nie wchodzi do rankingu i nie podlega dalszej analizie.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się:

- 1) przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany (Me),
- 2) niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym.

Wymienione warunki muszą być spełnione jednocześnie, by daną grupę zawodów uznać za nadwyżkową w danym okresie sprawozdawczym. Niespełnienie któregokolwiek z trzech warunków powoduje, że dana grupa zawodów nie wchodzi do rankingu i nie podlega dalszej analizie.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których w danym okresie sprawozdawczym nie występują żadne oferty pracy, tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero). Ponadto, muszą być spełnione pozostałe dwa warunki konieczne (tak jak w przypadku grup zawodów nadwyżkowych).

Zawody, które nie spełniają warunków zawartych w poniższej tabeli 13 nie podlegają dalszej analizie.

Grupy zawodów	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
maksymalnie deficytowe	$B/O_t^k = 0$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

² Mediana to wartość środkowa zbioru

maksymalnie nadwyżkowe	$B/O_t^k = \text{brak wartości}$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$
------------------------	----------------------------------	----------------	---------------

Tabela 8 Wskaźniki dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia oraz płynności bezrobotnych

2.1. Analiza zawodów deficytowych.

W 2019r. w powiecie krotoszyńskim wyłoniono 34 elementarnych grup zawodów deficytowych, dla których **wystąpiła większa liczba dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w minionym roku oraz odsetek długotrwałe bezrobotnych nie przekraczał mediany (średkowej wartości ogółu długotrwałe bezrobotnych), a odpływ bezrobotnych przewyższył ich napływ (bądź był równy) w tym czasie.**

Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EU RES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	30		0,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	20	0,00	0,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	10	0,00	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	8		0,00
3118	Kreślarze	5	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	4	0,00	0,00
3323	Zaopatrzeniowcy	4		0,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	2		0,00
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	2		0,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	2		0,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	2	0,00	0,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	2	20,00	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	2	0,00	0,00
7316	Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	2	10,00	10,00
5221	Właściciele sklepów	1		0,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	1	0,00	0,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1		0,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	1	0,00	0,00
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	1	0,00	0,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	1	100,00	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	1		0,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	1	0,00	0,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	1	0,00	0,00

2621	Archiwiści i muzealnicy	0	75,00	75,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0	0,00	0,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0	0,00	0,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	0	0,00	0,00
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0	0,00	0,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0	50,00	50,00
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0	0,00	0,00
8157	Operatorzy maszyn do prania	0	50,00	50,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0	0,00	0,00
8343	Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0	0,00	0,00
9122	Czyściciele pojazdów	0	50,00	50,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Tabela 9 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku

Maksymalny deficyt w 2019r., czyli sytuacja, w której oprócz wystąpienia **większej liczby dostępnych ofert pracy niż wyniósł średni stan bezrobotnych w minionym roku oraz odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekroczył mediany** (średkowej wartości zbioru), a odpływ bezrobotnych przewyższył ich napływ (bądź był równy) w tym czasie, nie pojawiły się w ewidencji PUP osoby bezrobotne, dotyczył dwóch elementarnych grup zawodów. Tabela 15 prezentuje szczegółowy wykaz.

Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio miesięcz na liczba bezrobotnych	Średnio miesięcz na liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności i ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	78,08	0,00		1,00	0,00	0,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0,58	48,25	0,01		1,50	0,22	0,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	0,08	3,58	0,02	0,00	1,00	0,00	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	0,08	1,42	0,06		1,00		0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,08	1,25	0,07			0,00	0,00
3343	Pracownicy administracji i sekretarze biura zarządu	0,42	5,92	0,07		1,00	15,49	8,45
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący	0,08	1,08	0,08		1,00	0,00	0,00

	konstrukcje metalowe							
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,25	2,58	0,10		1,00	3,23	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,50	14,08	0,11	0,00	1,00	16,67	0,00
3251	Asystenci dentystyczni	0,25	1,58	0,16			28,57	14,29
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,75	3,92	0,19		2,00	18,18	0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	1,17	5,25	0,22		2,50	0,00	0,00
2142	Inżynierowie budownictwa	0,33	1,42	0,24		1,50		0,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,08	0,33	0,25			0,00	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	0,50	1,75	0,29	0,00	2,00	23,81	23,81
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0,33	1,17	0,29		2,00	0,00	0,00
7116	Robotnicy budowy dróg	0,75	2,33	0,32	0,00	1,00	0,00	0,00
2413	Analitycy finansowi	0,42	1,17	0,36	0,00	1,00		0,00
2292	Fizjoterapeuci	0,42	1,00	0,42		1,33	33,33	25,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,33	0,58	0,57		1,00	28,57	14,29
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	1,42	2,17	0,65	0,00	1,20		0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,17	0,25	0,67			0,00	0,00
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	15,08	21,00	0,72	7,69	1,02	0,52	0,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0,58	0,67	0,87		1,50	12,50	0,00

MAKSYMALNY DEFICYT*

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
-----	---------------------------	-------------------------------	---	--

5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	23	0,00	0,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	20	0,41	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	14	0,00	0,00
7132	Lakiernicy	7	2,94	2,94
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	5	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	3	0,00	0,00
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	3	0,00	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	2	0,00	0,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	2		0,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	2	20,00	20,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	1	0,00	0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	1	100,00	0,00
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	1		0,00
2353	Lektorzy języków obcych	1	66,67	0,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	1	0,00	0,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	1	0,00	0,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	1	0,00	0,00
3323	Zaopatrzeniowcy	1		0,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	1	0,00	0,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	1	0,00	0,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	1		0,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	1		0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	1		0,00
3118	Kreślarze	1		0,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	1		0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	1	0,00	0,00
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	1	0,00	0,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	1	100,00	100,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0	0,00	0,00
7316	Sztylciarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0	25,00	25,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0	0,00	0,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0	0,00	0,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0	0,00	0,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0	0,00	0,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0	50,00	50,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0	0,00	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0	0,00	0,00
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	0	0,00	0,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0	0,00	0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Tabela 10 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych, maksymalnie deficytowych w 2019 roku

2.2. Analiza zawodów zrównoważonych.

Równowaga w powiecie krotoszyńskim w 2019r. dotyczyła 3 elementarnych grup zawodów. Oznacza to, że dla grup wymienionych w tabeli nr 16 zbliżona liczba bezrobotnych i dostępnych ofert pracy oraz odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany średniej wartości zbioru, a odpływ bezrobotnych był wyższy lub równy w minionym roku.

Grupy zawodów zrównoważonych w 2019 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3331	Spedytorzy i pokrewni	5,25	5,42	0,97	0,00	0,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0,08	0,08	1,00	100,00	100,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0,17	0,17	1,00	0,00	0,00

Tabela 11 Grupy zawodów zrównoważonych w 2019 roku

2.3. Analiza zawodów nadwyżkowych.

Nadwyżka w powiecie krotoszyńskim dotyczyła 8 elementarnych grup zawodów, które prezentuje tabela 13. W wymienionych profesjach było więcej bezrobotnych niż ofert pracy, bezrobocie długotrwale przewyższyło wartość średnią oraz wystąpił wyższy napływ niż odpływ bezrobotnych w 2019r.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe (tabela 17), to takie, w których **nie ma żadnych ofert pracy**, tj. wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości, wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest większy niż mediana, wskaźnik płynności bezrobotnych oscyluje na poziomie poniżej 1 (napływ bezrobotnych przewyższa odpływ, czyli wzrost bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów).

Na podstawie danych zawartych w poniższych tabelach stwierdzić należy, iż **teoretycznie** największe trudności w znalezieniu pracy mają osoby z zawodami:

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	35
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	6
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	3
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	1

Tabela 12 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku

Pozostałe **nadwyżkowe** w powiecie krotoszyńskim ukazuje poniższa tabela.

Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomi esięczna liczba bezr.	Średniomies ięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	2,42	0,08	29,00	66,67	0,50	0,00	0,00
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	26,42	1,33	19,81	61,90	0,88	0,00	0,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	1,08	0,08	13,00	50,00	0,00	100,00	0,00
5153	Gospodarze budynków	27,42	2,83	9,68	46,15	0,96	70,59	0,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	5,83	0,83	7,00	37,50	0,82	0,00	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	3,08	0,67	4,62	40,00	0,25	50,00	25,00
9412	Pomoce kuchenne	5,75	1,58	3,63	71,43	0,57	42,86	0,00
5131	Kelnerzy	5,17	2,33	2,21	60,00	0,91	0,00	0,00

Tabela 13 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku

Przedstawione powyżej zestawienia nie dają pełnego obrazu sytuacji lokalnego rynku pracy, z uwagi na takie czynniki jak:

- ✓ zgodnie z metodologią WUP-y analizują i przyporządkowują oferty odpowiednim urządzeniom powiatowym, ze względu na miejsce wykonywania pracy. Często rozdziela się je proporcjonalnie na wszystkie urzędy wg tzw. rozdzielnika. Do urzędów pracy nie trafiają wszystkie oferty pracy, pracodawcy poszukują pracowników różnymi metodami, gdyż nie ma regulacji prawnych obligujących do zgłaszania każdego wolnego miejsca pracy do publicznych służb zatrudnienia;
- ✓ bazowanie wyłącznie na jednym zawodzie, a nie kwalifikacjach;
- ✓ pomijanie młodzieży zarejestrowanej „bez zawodu”.

3. Analiza umiejętności i uprawnień

Analiza obejmuje uprawnienia, które najczęściej posiadają bezrobotni (stanowią najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności, które najczęściej są wymagane przez pracodawców w ofertach pracy (najwyższy odsetek ofert pracy w których są wymagane).

Zestawienie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach są poszukiwane przez pracodawców w ofertach. W przypadku gdy większość umiejętności i uprawnień, które najczęściej posiadają bezrobotni pokrywa się z tymi, które występują po popytowej stronie rynku, to świadczyć może o **równowadze** w tym zakresie. **Z niedopasowaniem** struktury kwalifikacyjno- zawodowej mamy do czynienia, kiedy umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, niż te którymi legitymują się bezrobotni w danej grupie zawodów.

Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2019 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY		
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	4,50
2	SPECJALIŚCI	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,56		
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,56		
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,56		
		Współpraca w zespole	1,56		
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	1,56		
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Współpraca w zespole	0,71		
		Wywieranie wpływu	0,71		
4	PRACOWNICY BIUROWI			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,61
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,69
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,28
				Współpraca w zespole	0,78
				Planowanie i organizacja pracy własnej	0,68
				Wywieranie wpływu	0,59
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Współpraca w zespole	0,38	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,62
				Współpraca w zespole	0,31
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Współpraca w zespole	0,65
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE			Współpraca w zespole	0,85

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów i bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).

Tabela 14 Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2019 roku

Brak danych dot. strony podażowej rynku pracy, na podstawie informacji opublikowanej przez MRPiPS, utrudniona jest analiza uprawnień posiadanych przez osoby bezrobotne w ramach wielkich grup zawodów, w odniesieniu do strony popytowej rynku pracy.

4. Bezrobotni bez zawodu w 2019 r.

Blisko 10% ogółu bezrobotnych(98 osób), pozostających w rejestrze PUP w Krotoszynie, nie ma żadnego zawodu. Najlicniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym – 217 osób - 21% całej grupy bezrobotnych, którzy ukończyli edukację na takim poziomie. Bezrobotni, nie posiadający zawodu, a wykształcenie średnie ogólne (LO) to 101 osób, wśród których żadnego zawodu nie ma 20 bezrobotnych.

Bezrobotni bez zawodu w 2019 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	1 020	98	9,61%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	217	52	23,96%
zasadnicze zawodowe	368	4	1,09%
średnie ogólnokształcące	101	20	19,80%
policealne i średnie zawodowe	253	20	7,91%
wyższe	81	2	2,47%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	6	1	16,67%
szkoła przysposabiająca do pracy	5	1	20,00%
technikum	73	10	13,70%
liceum ogólnokształcące	66	14	21,21%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające	8	1	12,50%
liceum uzupełniające	2	0	0,00%
szkoła policealna	21	3	14,29%
wyższa	63	2	3,17%
brak danych źródłowych	669	64	9,57%
zasadnicza szkoła zawodowa	107	2	1,87%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Tabela 15 Bezrobotni bez zawodu w 2019 roku

5. Analiza rynku edukacyjnego

Uzupełnieniem monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analiza rynku edukacyjnego w oparciu o **absolwentów szkół**. Wnioski powinny posłużyć, w głównej mierze, do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym w powiecie.

Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN

o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych opiera się na:

- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów,
- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/ kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest **wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów**:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100 ,$$

gdzie:

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja (np. 31.12.2011, 31.05.2012, 31.12.2012),

A_{t-1}^k - liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki (np. rok szkolny 2010/2011 i 2011/2012).

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły (w %).

Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k jest zarejestrowany jako bezrobotny). **Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/ kierunek nauki/ szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy**, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie. Efektem może być wykaz szkół z informacją na temat liczby absolwentów i odsetka bezrobotnych absolwentów po 6 i 11 miesiącach od ukończenia szkoły.

5.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

860-ciu absolwentów w roku szkolnym 2018/2019 ukończyło szkoły ponadgimnazjalne w powiecie krotoszyńskim, 380 z nich zdobyło tytuł zawodowy technika bądź czeladnika w zawodzie. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby, które uczęszczały do technikum – 298 osób (35%), minimalnie mniejszą była populacja opuszczających mury liceów ogólnokształcących – 288 osób (33%).

Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	205	100	10	10	4,88%	4,88%
szkoła przysposabiająca do pracy	20	0	0	0		
technikum	298	238	26	8	8,72%	2,68%
liceum ogólnokształcące	288	0	10	2	3,47%	0,69%
szkoła policealna	50	42	1	3	2,00%	6,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Tabela 16 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	205	100	10		4,88%	
szkoła przysposabiająca do pracy	20		0			
technikum	298	238	26		8,72%	
liceum ogólnokształcące	288		10		3,47%	
szkoła policealna	50	42	1		2,00%	

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Tabela 17 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku

Na koniec grudnia w ewidencji bezrobotnych PUP w Krotoszynie pozostawało 47 bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (bez wyższych).

Wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów na koniec grudnia 2018r. jest najniższy dla kończących szkoły policealne –2%, najwyższy zaś dotyczy absolwentów technikum – 8,72%.

Największy odsetek bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2018r. stanowili technicy – 26 osób (frakcja 8,72%).

Najwięcej absolwentów, w 2018 r., opuściło mury I Liceum Ogólnokształcącego w Krotoszynie – 165 osób, z których w końcu grudnia 2018 r. zaledwie 4 osoby zasiadały szeregi bezrobotnych, a w maju

2019 r. już tylko 1 osoba pozostawała w ewidencji tut. Urzędu. Technikum w Koźminie Wlkp. Wykształciło w tym czasie 114 uczniów (wszyscy z tytułem zawodowym), z których tylko 8 osób pozostawało bez pracy na dzień 31.12.2018 r., a w końcu maja 2019 r. – już tylko 1 osoba poszukiwała pracy. Branżową Szkołę I stopnia nr 1 w Krotoszynie ukończyło 111-stu absolwentów, z czego 50 osób uzyskując tytuł zawodowy – bez pracy w końcu 2018 r. pozostawało zaledwie 6-ciu byłych uczniów. Powyższe dane świadczą o dobrej jakości kształcenia krotoszyńskich szkół, biorąc pod uwagę niewielką liczbę bezrobotnych, którzy w badanych okresach poszukiwali pracy.

Podsumowanie

Reasumując, na podstawie sporządzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krotoszynie, dokonanego zgodnie z opracowaną przez Instytut Nauk Społeczno – Ekonomicznych i narzuconą do stosowania „Metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, można dla powiatu krotoszyńskiego wysunąć następujące wnioski:

- W ciągu 2019 roku liczba bezrobotnych w powiecie zmniejszyła się o 294 osoby i na dzień 31.12.2019r. wyniosła 1020 osób, w tym 624 kobiety. Najliczniejszymi miesiącami, pod względem liczby zarejestrowanych, był styczeń - 1313 osoby, w październiku natomiast ewidencja Urzędu odnotowała najmniej, bo 963 osoby bez pracy;
- Stopa bezrobocia w końcu 2019r. wyniosła 2,9% i była rekordowo niskim wskaźnikiem dla powiatu krotoszyńskiego, zdecydowanie niższym niż średnia krajowa – 5,2% oraz niemal identyczna do wskaźnika dla województwa wielkopolskiego – 2,8%;
- Największą grupę wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Krotoszynie stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 368 osób (36% ogółu). Najmniej legitymowało się dyplomem wyższej uczelni – 81 osób (8%);
- Najliczniejszą grupę wśród osób pozostających w ewidencji tutaj Urzędu stanowiły osoby z przedziału wiekowego 25-34 lata – 274 osoby (27% ogółu). Dwie kolejne największe, co do liczebności grupy to osoby w wieku między 35 a 44 rokiem życia 23% ogółu (232osób) oraz przedział 45-54 - 18% (186 osób);
- W ewidencji PUP w Krotoszynie, w 2019r. największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby legitymujące się zawodami z elementarnej grupy zawodów: „sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)” – 135 osoby, „kucharze” – 45 osób oraz piekarze, „cukiernicy i pokrewni” – 31 osób;
- W 2019r. do PUP w Krotoszynie wpłynęło 3873 ofert pracy (PUP+OHP+EURES). Najwięcej wolnych miejsc pracy zgłoszono w zawodach (wg elementarnej grupy zawodów): „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 1049, „pracownicy usług i sprzedawcy” – 883, należy jednak pamiętać że są wśród nich zapotrzebowania dotyczące zatrudnienia cudzoziemców na terenie powiatu;
- Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone analizowane są na podstawie trzech wskaźników: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych, które opisano w niniejszym opracowaniu.
- Roczna informacja sygnałna (załączona do raportu) wymienia zawody maksymalnie deficytowe, deficytowe, zawody w równowadze oraz te uznane za nadwyżkowe i maksymalnie nadwyżkowe;
- Blisko 10% ogółu bezrobotnych (98 osób), pozostających w rejestrze PUP w Krotoszynie, nie ma żadnego zawodu. Najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni wykształcenia na poziomie gimnazjalnym i podstawowym – 52 osoby - 24% całej grupy bezrobotnych, którzy ukończyli edukację gimnazjalną i podstawową. Bezrobotni – 20 osób, nie posiadali zawodu, a wykształcenie średnie ogólne (tj. 20% całej grupy bezrobotnych bez zawodu).

Metodologia MZDiN, opiera się na wygenerowanych danych statystycznych i jak każda analiza obarczona jest w pewnym stopniu błędami, czy nieodciągnięciami, które powodują pewne zmniejszenie wartości poznawczo – badawczej. Do niewątpliwych niedociągnięć należy fakt nieprawidłowości przy rejestracjach części osób bezrobotnych w PUP-ach, wynikające z przyczyn obiektywnych.

Dużym utrudnieniem jest bardzo rozbudowana klasyfikacja zawodów i specjalności.

Niestety wciąż tylko część ofert pracy jest upubliczniana. Czasami te same oferty w stosunkowo krótkim czasie są kilkakrotnie zgłaszane do PUP.

Nie wszystkie osoby bezrobotne rejestrują się w urzędach pracy, znaczna część tych zgłoszonych nie jest zainteresowana podjęciem pracy. Nie bez znaczenia jest również duża dynamika procesów zachodzących na rynku pracy i w gospodarce, co często staje się powodem dezaktualizacji kwalifikacji osób pozostających w ewidencji PUP.

Trzeba również pamiętać, iż niniejszy monitoring to zaledwie mały wycinek analizy rynku pracy w ujęciu lokalnym, w związku z czym, daje tylko pewien, ubogi i w dużej mierze teoretyczny, pogląd na zapotrzebowanie na poszczególne zawody, opierając się na dostępnych sobie i założonych metodologicznie danych statystycznych. Metodologia sporządzania raportu nie ujmuje tak ważnych zmiennych dla rynku pracy, jak na przykład liczba pracujących, czy poziom wynagrodzeń w powiecie. Istnieje wiele różnorodnych metod, które pomagają identyfikować potrzeby kadrowe w różnym wymiarze terytorialnym. Dobrym przykładem jest „Barometr zawodów” – nowe narzędzie wprowadzone w 2015r. i prowadzone nadal, będące krótkookresową (jednoroczną) prognozą sytuacji w zawodach. Badanie ma charakter jakościowy, pomaga precyzyjniej określić i diagnozować zapotrzebowania na zawody w województwie wielkopolskim, tworzone indywidualnie dla każdego powiatu. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej (metoda „panelu ekspertów”), dzięki czemu możliwe jest dzielenie się wiedzą oraz uwzględnianie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców. W panelu biorą udział pracownicy powiatowych urzędów pracy: pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, osób współpracujących z pracodawcami i asystentów EURES.³

Deficyty wyłaniane zatem w efekcie analiz statystycznych, dokonywane na podstawie założonej metodologii nie koniecznie pokrywają się z tymi, które pojawiają się w raportach sporządzanych przez zewnętrzne podmioty, specjalizujące się w badaniach rynku pracy.

Obserwacja struktury i ruchu bezrobotnych w minionych latach można wyróżnić zawody, które cechuje zarówno wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu. Najlepszym przykładem jest elementarna grupa zawodów: „pracownicy usług i sprzedawcy”.

Nie oznacza to braku zapotrzebowania na takie zawody. W wielu przypadkach nie podejmowanie pracy przez bezrobotnych uwarunkowane jest innymi czynnikami, takimi jak: posiadanie kwalifikacji ale już zdezaktualizowanych (duża przerwa w aktywności zawodowej), czy też braku chęci i często możliwości życiowych do podejmowania pracy, mimo zgłaszania „gotowości” do zatrudnienia poprzez rejestrację w PUP. Znaczący odsetek bezrobotnych w ogóle nie jest zainteresowany podjęciem pracy i grupa ta zasila „szarą strefę”, bowiem narastającym zjawiskiem w naszym kraju jest kategoria pracy nierejestrowanej, wykonywanej nielegalnie.

Biorąc pod uwagę fakt, że bezrobocie w Polsce spadło do poziomu najniższego od czasu transformacji ustrojowej przed 30, trudno mówić o nadwyżkach w jakichkolwiek zawodach. Metodologia monitoringu zawodów wymaga gruntownych zmian, lepiej dostosowanych do możliwości analizy lokalnych rynków pracy pod względem zapotrzebowania na zawody i specjalności na danym terenie. Niestety wartość poznawcza opracowania za 2019 rok, dokonywana teraz, czyli w terminie do dnia 31 lipca 2020 r., pozbawiona jakże ważnej części badania sondażowego w zakładach pracy, nie może być punktem odniesienia do kreowania dalekosiężnych wniosków.

³ www.barometrzwodow.pl

Informacja sygnalna

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE w Powiecie krotoszyńskim INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Kreślarze
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Zaopatrzeniowcy
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Właściciele sklepów
		Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej
		Kierownicy do spraw finansowych
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Pracownicy do spraw transportu
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
		Archiwiści i muzealnicy
		Analitycy systemów komputerowych
		Czyściciele pojazdów
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
		Operatorzy maszyn do prania
	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	
	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	
	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	
Sprzedawcy na targowiskach i bazarach		
zawód deficytowy	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	
	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	
	Robotnicy obróbki kamienia	
	Windykatorzy i pokrewni	
	Agenci ubezpieczeniowi	

		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Asystenci dentyści
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Inżynierowie budownictwa
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
		Asystenci nauczycieli
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Robotnicy budowy dróg
		Analitycy finansowi
		Fizjoterapeuci
		Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)
		Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
	RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony
Konstruktorzy i krojczowie odzieży		
Nauczyciele szkół specjalnych		
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy technologii chemicznej i pokrewni
		Szwaczki, hafciarki i pokrewni
		Sekretarze medyczni i pokrewni
		Gospodarze budynków
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Opiekunowie dziecięcy
		Pomoce kuchenne
		Kelnerzy
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Technicy rolnictwa i pokrewni
		Kaletnicy, rymarze i pokrewni
		Rolnicy upraw polowych
		Technicy elektrycy

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.**

Spis tabel

Tabela 1 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych.....	7
Tabela 2 Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2019 roku	11
Tabela 3 Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największy w 2019 roku.....	12
Tabela 4 Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2019 roku	13
Tabela 5 Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2019 roku	14
Tabela 6 Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2019 roku	14
Tabela 7 Oferty pracy w 2019 roku	16
Tabela 8 Wskaźniki dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia oraz płynności bezrobotnych	18
Tabela 9 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku.....	19
Tabela 10 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych , maksymalnie deficytowych w 2019 roku	21
Tabela 11 Grupy zawodów zrównoważonych w 2019 roku.....	22
Tabela 12 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku.....	22
Tabela 13 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku.....	23
Tabela 14 Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2019 roku	24
Tabela 15 Bezrobotni bez zawodu w 2019 roku	25
Tabela 16 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku ...	27
Tabela 17 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku ...	27

Spis rysunków

Rysunek 1 terytorialne zróżnicowanie bezrobocia w powiecie krotoszyńskim w końcu 2019 r.....	7
Rysunek 2 Stopa bezrobocia w powiecie, województwie o kraju w latach 2010-2019	8
Rysunek 3 Stopa bezrobocia i liczba bezrobotnych w powiecie krotoszyńskim w 2019 r.	8
Rysunek 4 Wiek bezrobotnych kobiet i mężczyzn w 2018r.....	9
Rysunek 5 Wykształcenie bezrobotnych w powiecie krotoszyńskim w latach 2015 - 2019r.....	9
Rysunek 6 Bezrobotni wg stażu pracy w powiecie krotoszyńskim w 2019r.....	10
Rysunek 7 Długotrwale bezrobotni w latach 2015 - 2019r.	10